

IMPORTANȚA INSTITUȚIEI INFO-DOCUMENTARE ÎN ACREDITAREA SPECIALITAȚII DE DREPT

Lina MIHALUȚA,

Director-adjunct Biblioteca Științifică USARB, grad de calificare superior,
aculina12@mail.ru

Summary: *In 1998 the Faculty of Law was founded at Balti „A. Russo” State University. In 2014 the legal specialty was accredited by the Romanian Agency for Quality Assurance in Higher Education. Scientific Library of USARB presented a full information about its contribution to the training of specialists in the field of jurisprudence under ARACIS Sheet visit in accreditation the legal specialty. The library has demonstrated the opportunities created for students and teachers, starting with adequate spaces, high-quality collections, updated over the past 10 years from recognized publishing houses, a sufficient number of subscriptions to periodicals in Romanian, English and Russian languages, access to a variety infrastructure in the legal field.*

Key-words: *faculty of law, program dedicated to endowment of lectorates, socio-economic and humanities reading room, compulsory deposit, law collections, international collections, databases, partnerships, electronic catalogue*

Deschiderea Facultății de Drept și Economie, în anul 1995, în Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, a adăugat un segment de activitate distinctă pentru bibliotecarii universitari: dezvoltarea colecțiilor conform planurilor și programelor de instruire, inaugurarea sălii de lectură specializată pe domeniul Științelor socio-umaniste și economice. În anul 1998 a fost constituită Facultatea de Drept ca structură de sinestătătoare în cadrul Universității.

Deja în anul 2003 Biblioteca raporta despre o creștere exponențială a colecției în domeniul dreptului, în acest sens fiind mobilizate eforturile bibliotecarilor, rectoratului și ale cadrelor didactice, care participau activ nu numai la selectarea literaturii de profil, dar și transportarea ei.

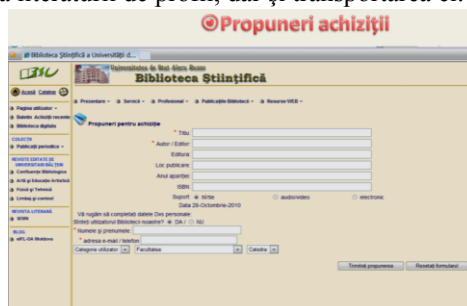
Colectii Jurisprudență. Drept

La 01.04.2014 colecția Bibliotecii la domeniul Jurisprudență, Drept conține **19 800** exemplare în **6 100 titluri**, câte 3 ex. per titlu, din care în limba română – **3 711** titluri. Fiecărui student îi revine câte **32 exemplare și 10 titluri**.

În 10 ani colecția domeniului Drept a fost completată **cu 2 579 titluri noi**, din ele în limba română – **2 072 titluri din Moldova, România, Rusia, SUA**.

În anul 1994 a fost constituită colecția **Journal Donation Project (JDP) – New-York, SUA**, proiect de care beneficiază doar câteva biblioteci științifice din Republica Moldova. Până în prezent au fost primite 126 de titluri de publicații periodice în limba engleză în 4 461 exemplare ale celor mai prestigioase edituri din SUA din următoarele domenii: Filosofie, Psihologie, Sociologie, Politică, Economie, Drept, Muzicologie, Filosofie, Istorie. **8 titluri din ele în 281 de exemplare, ori 6 % sînt din domeniul Dreptului**.

Din cele **28 791** de documente în **15 570 titluri achiziționate în ultimii 3 ani, 5% titluri și mai bine de 8 % exemplare** le constituie documentele la Drept. Ofertele pentru achiziții sînt redactate de comun acord cu cadrele didactice, în corespundere cu planurile de învățămînt și solicitările utilizatorilor pe care le pot face chiar pe site-ul Bibliotecii opțiunea Propuneri achiziții.

Pentru fiecare student numai de la Drept, în acești ani, au fost achiziționate câte **2 titluri și 4 exemplare** noi, normele IFLA (Federația Internațională a Asociațiilor Bibliotecii) recomandă o creștere de 0,3 unități per utilizator.

Informația despre toate lucrările poate fi regăsită în catalogul electronic - **6 100 titluri**, din care în limba română – **3 711 titluri**. Editate în perioada anilor **2004/2014 – 2 579 tit.**, în limba română – **2 072**.

Catalogul electronic (inițiat în anul 1989) conține în total 377 887 înregistrări ori 73 % (din toate cele 289 950 titluri), inclusiv 165 176 descrieri bibliografice analitice.

Dotarea Lectoratelor la Facultatea Drept. Științe sociale.

Prin intermediul Programului dedicat **Dotarea Lectoratelor** aplicat pe softul TinLib, este calculată asigurarea disciplinelor de studii la Specialitatea Drept. Informațiile obținute au fost utilizate pentru analiza cantitativă a colecțiilor pe domenii, direcționarea tematică a achizițiilor, utilizarea rațională a resurselor financiare, amplificarea proceselor de promovare a colecțiilor, întocmirea bibliografiilor pentru cursurile universitare. Datele obținute demonstrează că toate disciplinele sînt asigurate cu literatură științifică și didactică. Pentru o exemplificare mai elocventă prezentăm unele cifre. Astfel, la disciplina **Dreptul muncii** – sunt propuse **43 tit./98 ex.** documente științifice; **Drept penal. Partea specială - 79 tit./262 ex.** documente științifice și didactice; **Drept penal. Partea generală – 41 tit./ 151 ex.** documente științifice și didactice; **Criminalistică – 27 tit./42 ex. documente științifice și didactice; Drept comercial – 40 tit./52 ex.** documente științifice și didactice.

Un factor deosebit de important este cercetarea, elaborarea și editarea publicațiilor de către însăși cadrele didactice universitare bălțene, lucrări care se integrează în colecțiile Bibliotecii, depozitul obligatoriu *Universitaria*, devenind surse principale de instruire pentru studenți. Lucrările editate de către universitarii bălțeni constituie obiecte de control bibliografic instituțional, anual fiind colectate în Anuarele bibliografice ale Bibliotecii, precum și în colecția *Bibliographia universitatis Contribuții științifice ale profesorilor Facultății Drept, Bălți, 2007, 155p.*

Numai această lucrare conține descrierile bibliografice asupra a 1 025 de monografii, manuale, materiale didactice, articole și poate fi consultată și pe site-ul Bibliotecii.

Toate lucrările cadrelor didactice pot fi găsite în sala de lectură nr.1 *Științe socio-umanistice și economice* precum și în alte subdiviziuni ale Bibliotecii: sala de împrumut nr. 2 *Documente didactice și metodice*, serviciul *Organizarea și conservarea colecțiilor*.

Sala de lectură nr. 1 pentru studenții și cadrele didactice de la Drept și științe socio-umane deține o colecție de **36 439** documente (**20 226** cărți), **17 900** exemplare fiind din domeniul dreptului (50 %) și o bogată infrastructură de publicații în serie (**16 180** volume), **33** resurse electronice - CD.

Conform datelor statistice din anul 2013 în Sala de lectură nr.1 *Științe socio-umanistice și economice* au fost înregistrate **22 942** de intrări, cei **3 508** utilizatori au efectuat **167 519** împrumuturi (**35 %** fiind de la Facultatea Drept. Științe sociale). Astfel un utilizator a consultat în mediu **48** documente din colecția sălii de lectură. Acestea nu sînt numai niște simple cifre, dar un

indicator concludent al aspirației studenților de la Drept privind studiul și cercetarea științifică. Intrările utilizatorilor în Bibliotecă per zi constituie – 1080, per oră - 120; împrumut per zi - 3 360, per oră – 373. În sala de lectură nr. 1 – intrări - 90 și 654 de împrumuturi. Fiecare utilizator împrumută în medie anual – **95** ex. de cărți și publicații în serie, efectuează în medie 7 conexiuni la baze de date. Circa **62 %** din toate împrumuturile pe Bibliotecă (**816 581**) le constituie cele din sălile de lectură de profil.

Valorificarea noilor achiziții a evoluat prin formele clasice și virtuale de informare: expoziții tradiționale și on-line, reviste bibliografice informative. Buletinele electronice de Achiziții recente sînt expuse pe site-ul Bibliotecii, link-ul către ele fiind expediat prin e-mail cadrelor didactice și studenților. De asemenea, cercetătorilor le este propusă completarea unui formular cu subiectele de interes pentru a primi ulterior informații la temă selectate de către bibliotecari.

Expoziția „Achiziții recente” reflectă informația despre noile achiziții din domeniul științelor socioumanistice, care anual se actualizează de **18** ori, fiind expuse peste **1 000** de documente și care au fost consultate de **1 893** ori. Anual sînt organizate peste **40** de expoziții tematice, au fost expuse *2 046 documente și împrumutate 4 039 ex.*

Utilizatorilor le este oferit accesul la circa **16 180 publicații** în serie, dintre ele publicații periodice la drept: **127 titluri: naționale – 46; ziare - 4; internaționale – 74, ziare - 3.**

Capacitatea sălii este de **116 locuri**, printre facilități este accesul liber la raft, acces internet, baza de date MoldLex, EBSCO și OPAC.

Sala oferă acces deschis la raft pentru consultarea documentelor din domeniile: economie, drept, contabilitate, management, geografie etc. în limbile română și rusă; acces la Internet, baze de date: MoldLex, EBSCO, Polpred etc.

Catalogul electronic BȘ OPAC; consultarea individuală a documentelor localizate în acces deschis și a informației electronice. Angajații sălii asistă utilizatorii în căutările lor și se implică activ oferind ghidare specializată în cercetarea bazelor de date, în găsirea și identificarea informației, accentul fiind pus nu numai pe accesarea și regăsirea informației, dar și pe calitatea ei. Sînt propuse liste tematice electronice cu adrese utile structurate pe domeniile frecvent solicitate: *Drept, Filosofie, Istorie* etc.

Spațiile generoase ale sălii de lectură încorporează Biblioteca Depozitară Regională a Băncii Mondiale și Punctul de Informare și Documentare NATO. Anterior era împrăștiată permanent colecția Punctului de Informare a Biroului

Consiliului Europei în RM, care după inaugurarea Centrului de Documentare a Uniunii Europene în anul 2011, a fost conservată.

Biblioteca Științifică susține cerințele de informare ale studenților și cadrelor didactice, participând în procesele de educație, cercetare, formare, inclusiv prin oferirea serviciilor și programelor științifico- culturale.

Parteneriatul dintre Biblioteca Științifică și Facultatea de Drept și Științe Sociale a fost marcat în perioada 2009-2014 printr-o suită de manifestări culturale, științifice și educative. Manifestările au făcut parte din programul acțiunilor dedicate diverselor date naționale, internaționale și mondiale, desfășurându-se în sala de lectură nr.1 Științe Socio-umanistice și economice, Centru de Informare și Documentare al ONU (Organizației Națiunilor Unite), Centrul de Informare ale Uniunii Europene prin Clubul ONU Nord și Educației Civice Europene, spațiile expoziționale ale Bibliotecii. Programele inovatoare infobibliotecare s-au intercalat cu programele Facultății de Drept și Științe Sociale, catedra Drept Privat, cuprinzând expoziții tematice și on-line, informative, prezentări de carte, baze de date, resurse tematice, prelegeri, discuții.

Fiecare manifestare a fost fundamentată pe rigori valorice profesionale în prezentarea colecțiilor bogate, serviciilor și produselor bibliotecare pentru utilizatori.

CULTURA INFORMAȚIEI – AXĂ A FORMĂRII CONTINUE A BIBLIOTECARILOR

Ludmila CORGHENCI,

Departamentul Informațional Biblioteconomic ULIM

lcorghenci@ulim.md

Summary: *Approach/implementation/ Information Literacy learning is a multifaceted process of training in licensed centers or at work. The author highlights the objectives of the literacy integration of information: mission, values of the library; promoting the phenomenon in society, the development of partnerships between libraries and the administrative authorities, vocational training; enhance the role of the librarian for the formation of Information Literacy; provision of information, communication and documentary research, promotion and implementation of the Information Literacy (documentary support, professional meetings, promoting representative experiences etc...).*

Key-words: *information literacy, lifelong learning, continuing development of librarians, training center, access to information and development, sustainable development*

Cultura Informației (CI) trebuie învățată de către bibliotecari din mai multe motive. Invocăm doar câteva dintre acestea:

- ✓ promovarea și prezența socială/profesională a persoanelor (cercetători, decidenți, alți membri ai diverselor comunități) presupun o învățare fundamentală, acceptarea principiului în-vățării pe parcursul întregii vieți – vorba fiind despre dezvoltarea unei culturi a învățării; Dezvoltarea / augmențarea / emergența culturii învățării este favorizată de către CI
- ✓ CI permite identificarea și valorificarea competențelor comunicaționale (profesionale, științifice, informaționale, tehnice etc.)

- ✓ fenomenul CI oferă bibliotecii șansa de demonstrare a unicității (aspect foarte important în condițiile de deteriorare a imaginii bibliotecii și a necesității serviciilor acesteia).

Integrarea CI ca obiect de studiu în programele Centrului de Formare Continuă a Universității de Stat din Moldova a fost impulsionată atât de importanța fenomenului, cât și diverse evenimente organizaționale:

- ✓ anul 2010 – declarat an internațional al Culturii Informației (fapt ce a augmentat interesul și implicațiile bibliotecilor pentru CI)
- ✓ anii 2011- 2012 – ani de schimbare a viziunilor și implicațiilor ABRM, Catedrei Biblioteconomie și Asistență Informațională a USM în promovarea fenomenului
- ✓ anul 2012 - fundamentarea organizațională și logistică a formării continue în cadrul Centrului de Formare Continuă a USM
- ✓ anul 2013 – inițierea formării continue a bibliotecarilor în cadrul Centrului de Formare Continuă a USM.

Astfel, începând cu anul 2013 CI a fost integrată ca obiect de studiu programele cursurilor de scurtă durată (total 75 de ore). Din totalul de 8 acțiuni de formare, organizate sub egida Centrului, toate au integrat studiul aspectelor ce țin de formarea și promovarea CI. În anul 2014 (situația la 1 noiembrie 2014) problematizarea CI a ținut de 3 acțiuni de formare. Acest lucru deja ne însuflă optimism, cursanții conștientizând nevoia de învățare și aplicare coerentă a CI.

Abordarea CI drept parte integrantă a curriculum-ului formării continue a bibliotecarilor este argumentată și prin obiectivele fenomenului, formulate relevant de către cercetătorul Angela Repanovici (4, p. 16):

- ✓ formarea unui stil de gândire adecvat cerințelor Societății Informației și a Cunoașterii
- ✓ formarea priceperilor și abilităților de lucru cu sursele de informare
- ✓ soluționarea independentă a oricărei probleme, prin accesarea, prelucrarea, stocarea și transmiterea informației (utilizarea etică și corectă a informației).

Reliefăm necesitatea și importanța învățării CI în contextul a două documente oficiale. Este vorba, în primul rând despre Declarația de la Lyon privind Accesul la Informare și Dezvoltare (aprobată la conferința anuală a International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA), august 2014), din care menționăm: „Accesul crescut la informație și cunoaștere, sprijinit de alfabetizarea universală, reprezintă un pilon fundamental al dezvoltării sustenabile...”; „Intermediarii informației, precum bibliotecile, arhivele... au capacitatea și resursele pentru a susține guvernele, instituțiile și indivizii să transmită, organizeze, structureze și să înțeleagă informația, care este importantă pentru dezvoltare” (3).

Codul Educației orientează pro CI, reieșind din următoarele conținuturi:

- ✓ *art. 11, alin. 1:* „Educația are ca finalitate principală formarea unui caracter integru și dezvoltarea unui sistem de competențe care include cunoștințe, abilități, atitudini și valori, ce permit participarea activă a individului la viața socială și economică...”
- ✓ *art. 11, alin. 2:* „... Educația urmărește formarea competenței de a învăța să înveți...”
- ✓ *titlul VII* are denumirea: „Învățarea pe tot parcursul vieții”! (2).

Prevederile de mai sus nu sunt fundamentate oare pe o concepție argumentată a CI?

În procesul de elaborare a curriculum-ului obiectului de studiu - CI - drept reper au fost cele trei componente ale fenomenului CI (4, p.18):

- ✓ accesarea informațiilor – utilizatorul trebuie să acceseze rațional și eficient informația
- ✓ evaluarea informațiilor – utilizatorul trebuie să evalueze critic și competent informația
- ✓ utilizarea informațiilor – utilizatorul trebuie să folosească în mod corect și creativ informația.

În procesul de predare bibliotecarii/cursanții sunt orientați pentru conștientizarea faptului, că CI prezintă nu doar un ansamblu de deprinderi și abilități, necesare și utile pentru a beneficia de avantajele Societății Informației și a Cunoașterii. Însă CI trebuie percepută nu doar în contextul formării deprinderilor de utilizare a tehnicilor și tehnologiilor informaționale. CI ține de acceptarea/implementarea diverselor moduri de interacțiune cu informația: cunoaștere; competențe și deprinderi, mod de învățare și comunicare, integrare în practici comunitare, augmentarea responsabilității sociale.

În calitate de fundament conceptual privind această afirmare servesc cercetările specialiștilor de la Universitatea de Tehnologie din Queensland, Australia, care integrează complexitatea fenomenului CI în șase cadre de conținut (1, p. 47):

- ✓ *cadru logistic*: accentuarea importanței deținerii CI, convertirea utilizatorilor privind importanța deținerii cunoștințelor și abilităților de tehnică intelectuală, de organizare și gestionare a informației, de orientare/cunoaștere a lumii informației; Întrebarea de bază, la care se caută răspuns: *Ce* ar trebui să cunoască cursanții despre CI?
- ✓ *cadru de competență*: se axează pe formarea abilităților, com-petențelor ce țin de căutarea, evaluarea, utilizarea informației; Răspunde la întrebarea *Ce* trebuie să învețe/să promoveze bib-liotecarii pentru utilizatori, ce ar trebui să poată face aceștia? (deprinderi, abilități)
- ✓ *cadru „învăță să înveți”*: pune accentul pe orientarea construc-tivistă a utilizatorilor, dezvoltarea proceselor de învățare prin utilizarea surselor adecvate (utilizatorilor nu li se oferă „peștele integral”, ci sunt învățați „să pescuiască”), stabilind o legătură indisolubilă între fenomenul CI și învățarea pe parcursul întregii vieți și acceptând CI drept un mod de învățare; Accentul se pune pe căutarea răspunsului la întrebarea: Ce reprezintă CI pentru un specialist în domeniul relevant?
- ✓ *cadru relevanței individuale/comunitare*: educația informațio-nală este diferită pentru oameni/grupuri, valoarea informației fi-ind reliefată la nivel empiric; Întrebarea fundamentală a cadrului: La ce-mi folosește CI?
- ✓ *cadru impactului social*: nivelul de CI influențează/afectează co-munitatea/societatea, augmentează responsabilitatea socială (per-soana informată este un membru activ al comunităților); Între-barea fundamentală a cadrului: În ce mod influențează CI situația din comunitate?
- ✓ *cadru relațional*: cultura informației relevă diferite moduri de interacțiune cu informația; formarea/dezvoltarea CI trebuie să ofere posibilitatea de a dezvolta capacități mai complexe de înțelegere, cunoaștere; de a transforma cunoștințele în cunoaștere.

Abordarea/învățarea/implementarea CI drept un concept multilateral (în procesul de formare în centre licențiate ori la locul de muncă) scot în evidență un șir de obiective:

- ✓ integrarea CI în misiunea, valorile bibliotecii
- ✓ promovarea fenomenului în societate, dezvoltarea parteneriatelor între biblioteci și autoritățile administrative, profesionale
- ✓ amplificarea rolului bibliotecarului pentru formarea CI (formarea formatorilor)
- ✓ asigurarea documentară, informațională și comunicațională a cercetării, promovării și implementării CI (suport documentar, reuniuni profesionale, promovarea experiențelor reprezentative etc.).

Referințe bibliografice

1. BRUCE, Cristine, Edwards, Sylvia, Lupton, Mandy. Șase cadre ale instruirii informaționale: un cadru conceptual pentru interpretarea legăturii dintre teorie și practică. In: *BiblioPolis*. 2010, nr. 5, pp. 44-55. Ed. spec. Cultura informației. ISSN1811-900x.
2. *CODUL Educației al Republicii Moldova*. [Accesat la 24 oct. 2014]. Disponibil: <http://particip.gov.md/proiectview.php?l=ro&idd=1319>.
3. *DECLARAȚIA de la Lyon privind Accesul la Informare și Dezvoltare : aprob. la conf. anuală a International Federation of Library Associations and Institutions, aug. 2014*. [Accesat la 24 oct. 2014]. Disponibil: <http://www.lyondeclaration.org/> ; http://www.bibnat.ro/dyn-img/noutati/Declaratie_Lyon_final.pdf
4. REPANOVICI, Angela. *Ghid de cultura informației*. București, 2012. 115 p. ISBN 978-973-85962-9-0.